

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII

HOTĂRÂREA NR. 145. Din 17.05.2006

Colegiul Director

1. ASZTALOS CSABA FERENC – Președinte
2. GERGELY DEZIDERIU - Membru
3. IONIȚĂ GHEORGHE - Membru
4. MACOVEANU CORINA NICOLETA - Membru
5. ROȘU MĂDĂLINA RALUCA - Membru
6. TRUINEA PAULA ROXANA – Membru
7. VASILE MONICA ANA - Membru

Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, întrunit în data de 17.05.2006, a dezbătut petiția nr 1983/17.04.2006 formulată de dna ,prefect al județului Maramureș.

În fapt, dna prefect dna aduce la cunoștința Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării campania de denigrare și atacuri la adresa dânzei, prin intermediul cotidianului local „Glasul Maramureșului”. În sensul susținerii afirmațiilor sale dna prefect a transmis două articole publicate în cotidianul menționat, „O doamnă cu fustă pe la prefectură” și „Neputința ajunsă secret de stat”. Petenta consideră că articolele icită la ură și încalcă principiul non-discriminării având la bază criteriu național.

În drept, potrivit art. 2, alin 1 din O.G. 137 /2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, ...”*prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasa, naționalitate, etnie, limba, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârsta, dizabilitate, boala cronică necontagioasă, infectarea HIV ori apartenența la o categorie defavorizată care are ca scop*

sau efect restrangerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Potrivit art 2 alin 2 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare: *“Sunt discriminatorii, potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), fata de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare”.*

Potrivit art 2 alin 3 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare,... *„Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoana, un grup de persoane sau o comunitate fata de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe...”*

Deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

Potrivit art. 19 *“Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidenta legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propaganda naționalist-șovină, de instigare la ura rasială sau nationala, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasa, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

Colegiul Director a analizat conținutul articolelor *„O doamnă cu fustă pe la prefectură”* și *„Neputința ajunsă secret de stat”* din prisma definițiilor discriminării cuprinse în OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare.

Pe de altă parte la analizarea petiției și a probelor din dosar trebuie avute în vedere art. 30 referitor la *Libertatea de exprimare* alin. (1) și (6) din Constituția României republicată care prevede că *“(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.*
(2) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.”

În aceeași argumentație trebuie subliniat faptul că Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice - ratificat de România la 9.XII.1974 - prevede în art. 19 paragraful 3. că *“exercitarea drepturilor prevăzute la paragraful 2 al prezentului articol (dreptul la libertatea de exprimare) comportă îndatoriri și răspunderi speciale. În consecință, ea poate fi supusă anumitor limitări care trebuie însă stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare: a) respectării drepturilor sau reputației altora; b) apărării securității naționale, ordinii publice, sănătății sau moralității publice”*. Astfel, se poate concluziona faptul că dreptul la liberă exprimare nu este un drept absolut și că exercitarea lui trebuie realizată în anumite condiții, de altfel stabilite în considerarea și pentru protejarea demințării persoanei.

În cadrul sistemului instituțional regional de protecție a drepturilor omului, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în Art.10 că: *“Orice persoana are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a tine seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedica statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.”*

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reafirmă prin jurisprudența sa că *“libertatea de exprimare, garantată de art 10 paragraf 1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din cerințele prioritare ale progresului societății și împlinirilor personale. Sub rezerva paragrafului 2 al art 10, ea acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis fără de care nu există, o societate democratica.”* (Hotărârea Curtii Europene în cauza *Oberschlick vs Austria*, paragraph 57)

În aceeași ordine de idei, Curtea Europeană afirmă că *“limitele criticii acceptabile sunt mai largi cu privire la politicieni decât în raport cu indivizii obișnuiți. Spre deosebire de cei din urmă, politicienii trebuie să accepte în mod inevitabil și conștient verificarea strictă a fiecărui cuvânt și faptă atât din partea ziariștilor cât și a marelui public și, în consecință, trebuie să dovedească un grad mai mare de toleranță, îndeosebi atunci când ei înșiși fac afirmații publice susceptibile de a fi criticate. Politicianul este și el îndreptățit la protecția reputației sale, chiar și atunci când acționează în calitate oficială, dar cerința acestei protecții trebuie cântărită în raport cu interesul dezbaterii libere a chestiunilor politice.”*(Hotărârea Curtii Europene în cauza *Oberschlick vs. Austria*, para. 59).

Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 al O.G. nr.137/2000 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care

sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

Analizând afirmațiile apărute în cotidianul Glasul Maramureșului reține faptul că în articolele respective nu se fac referiri la persoane în care se face o deosebire bazată pe criteriul originii etnice.

Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Astfel cum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a statuat în jurisprudența sa, utilizarea unor sintagme precum „Țigani”, „romi”, „homosexuali” „maghiar”, etc, referitoare la anumite categorii de persoane trebuie analizate contextual raportate la întreg, având în vedere declarațiile, articolele, publicațiile per se, titlul articolelor cât și conținutul acestora, punctele de vedere ale celor care le-au scris sau prezentat, modul și contextul în care au fost făcute precum și impactul acestora. Simpla menționare a unor cuvinte de genul celor amintite anterior nu este de natură să atragă răspunderea contravențională conform O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (3) din Ordonanța nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, al art. 2 alin. (1) lit g), art. 3 alin. (2), art. 5 alin. (8) și art. 7 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1194/2001 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu modificările și completările ulterioare cu unanimitate de voturi

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu constituie fapte de discriminare conform OG 137/2000, cu modificările și completările ulterioare
2. se va răspunde dnei prefect în sensul celor hotărâte
3. clasarea dosarului
4. prezentul act poate fi contestat în termen de 30 de zile de la data comunicării potrivit procedurii prealabile

COLEGIUL DIRECTOR

1. ASZTALOS CSABA FERENC
2. GERGELY DEZIDERIU
3. MACOVEANU CORINA NICOLETA
4. TRUINEA ROXANA PAUL
5. VASILE ANA MONICA

Data redactării hotărârii:
15.05.2006

